

Сүйек сыну

Буын шығу

Соғып алу

Сіңір созылу

- Сүйектің сынуы. Адам қатты құлағанда немесе басқаша оқыс жағдайда сүйектің сынуы мүмкін. Сүйектің сынуы 2 түрлі: морт сыну, шытынап сыну. Әсіресе ересек адамдардың сүйектері морт сынғыш болады.

Сүйек сыну

- Морт сынғанды - ашық сыну деп атайды. Морт сынған кезде сүйектердің ұштары қантамырларына, бұлшықеттерге, теріге зиян келтіреді. Жарақаттанған жерге микробтар түсуі мүмкін. Сынған жері қатты ауырып шыдатпайды, сондықтан қозғалмайтындай етіп шендеуіш салып таңады.
- Шытынап сыну (жабық сыну) - бұл сынудың жай түрі . Мұндай сүйектің сынған жерінде шытынаған сызат пайда болады. Морт сынудағыдай (күрделі сыну) сүйек бөлініп, үгіліп теріні тесіп жарақаттамайды. Шытынап сыну да ауыртады, сынған жері домбығып іседі.

Сыну түрлері

- Қолтыққа мақтадан жасаған жастықша қойып, ал қолдан шынтақтан тік бұрыш жасай отыра бүгіп, Дезо таңғышын кеудеге бекітеді немесе орамалмен асып қояды.
- Иық басы өсігінің, мойыны мен буын ойығы сынып жылжып кетуін жақтау салып, фронтальды жазықтыққа қарағанда 10 градус артқақарай тартып бекітеді. Жақтауды бір айға салады. Алғашқы күннен бастап емдік физкультура жүргізіледі. Иық буынын 15-20 күннен кейін қозғалта бастайды. Жауырын сынығының басқа түрлері кезінде Дезо таңғышын немесе орамалды 5-7 күн бойы пайданалады, сонан соң емдік гимнастика жасайды.

Алғашқы

Медициналық КӨМЕК:

- **Буын шығуы** — буын сүйектерінің өз орнынан қозғалуы. Буын толық және жартылай шығуы мүмкін. Әдетте екі сүйек буын қалтасында бір-бірімен түйісіп, беттесіп тұрады. Кейде баланың буыны іштен шығып тууы, күнделікті өмірде жарақаттанудан және түрлі ауру салдарынан шығуы мүмкін. Буынның іштен шығып тууы, көбінесе, жамбас, иық, шынтак буынында жиі кездеседі.

БУЫН ШЫҒУЫ

- Көбіне иық буынындағы буын шығулары жиі кездеседі. Бұл буын шығуы әдетте созылған қолмен құлағанда туындайды.

Буын шығуын буынның сыртқы түрінің өзгерісінен және қисаюынан жеңіл анықтауға болады. Зардап шегуші буын шыққан қолдарын-аяқтарын аздап қозғалта алады, бірақ үлкен күшпен.

Буын шыққан қол-аяқты абайлап ұстау керек. Оны жарақат алған кездегі сол кейіпінде бекітеді (иммобилизация жасайды). Шыққан буынға Буров сұйығымен компресс қояды.

Буын шығуын түзетуге өз бетінше әрекет жасауға болмайды. Сондықтан көп күтпей, дәрігер көмегіне жүгінген жөн.

Алғашқы көмек

- Анатомиялық бүтіндігі айтарлықтай көрінерлік бұзылысқа жұмсақ тіндер мен механикалық зақымдануы

Соғып алу

- Белгілері: ауру сезімі, ісуі, қанталау, қол-аяқтың қозғалысының аздап шектелуі, тек кейбір жағдайларда (ішті, жұмыртқаны соғып алу) шок кұбылысы немесе дене қызуының аздап көтерілуінің байқалуы мүмкін.
-

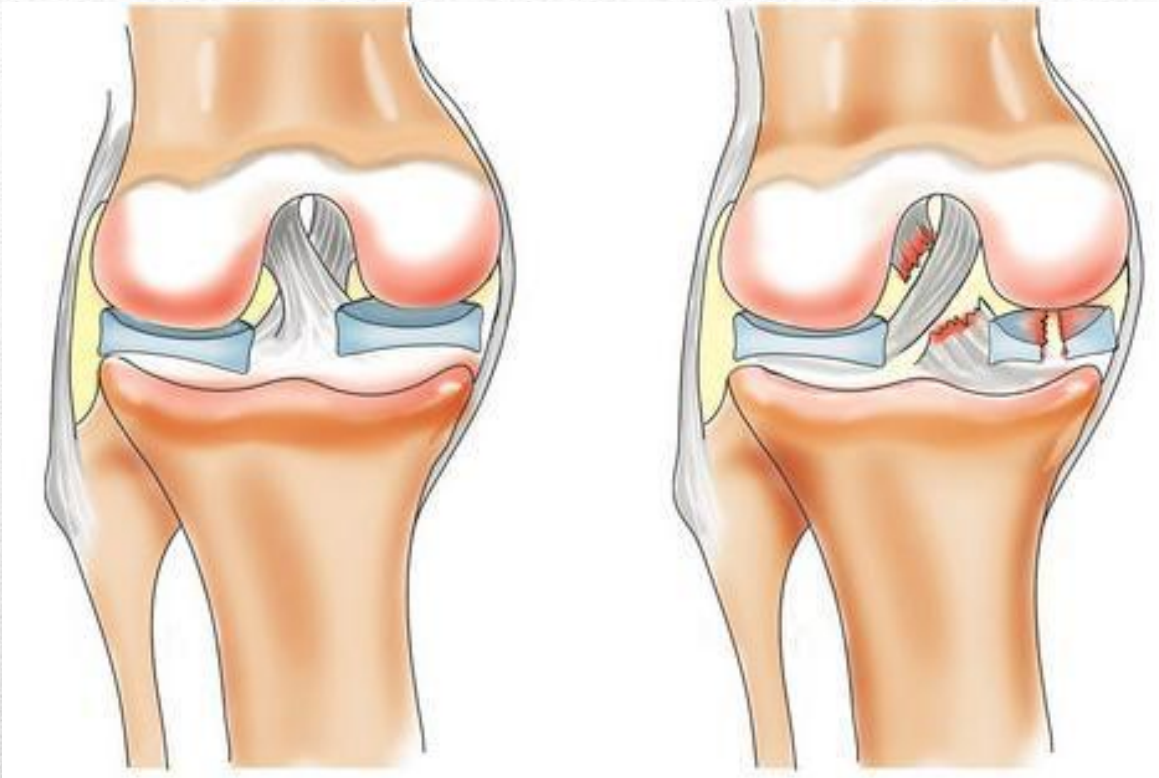
- Кідіріс – зақымдалған жерді босату керек.
- Мұз – суықтың әсерінен тамырлар тарылады да, тіндерге сұйықтықтың құйылуы азаяды. Абай болыңыз: мұзды тікелей теріге қоюға болмайды және үзіліс жасап отыру керек, себебі, жергілікті үсуге алып соғады.
- Қысу (компрессия) – сыртынан әлсін басу зақымдалған тіннің ауыруын жеңілдетіп, ісікті қайтарады.
- Орналасуы (жоғары) – осылай зақымдалған жерден қанның қайтуы жақсарады да, ісік пайда болу қаупі азаяды.

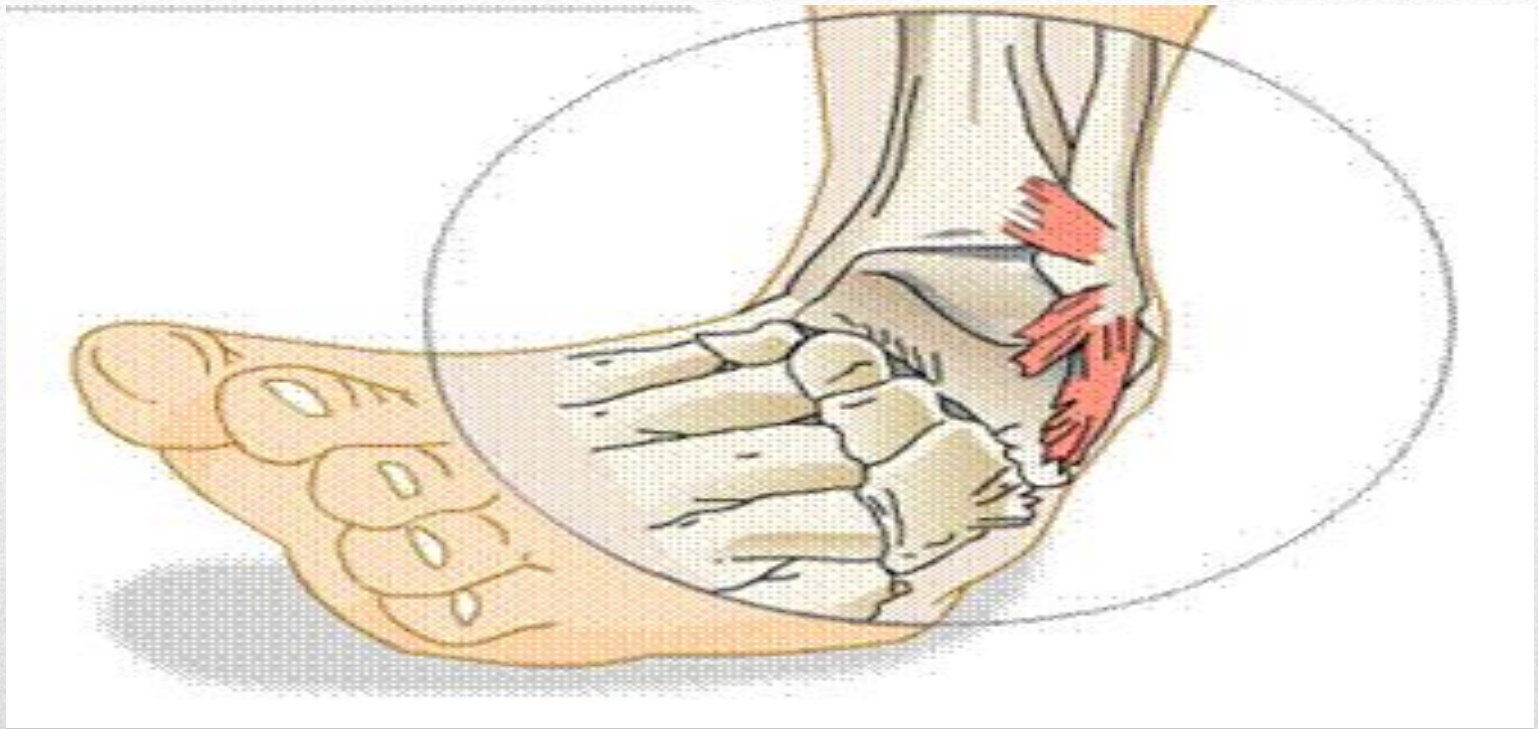
Алғашқы көмек

- Тарамыстың, сіңірдің созылуы механикалық фактордан болады. Созылу белгілері – буынның сырқырауы, терінің үлбіруі, қозғалудың қиындығы.

Сіңірдің созылуы

- Шытынап сынған жер мен буынның созылуына бірдей ем қолданылады. Созылу ауыр зақым, буындардың ауруымен қатар, тері іседі. Көп жағдайда тізе буын сіңірі созылады. Бірақ иықты да, қолды да созылып алуға болады. Бар жағдайда зақымның ауруы сынғандай аурады, әсіресе, сіңір жыртылғанда. Сондықтан соңғы диагнозды рентгенографиядан кейін ғана қоюға болады.
-

Алғашқы медициналық көмек: басында суық компресс басу буынды қозғалмайтын қатты таңғыш тану, кейіннен жылы компресс басу қажет.
